

Μιράντα Ξαφά σύμβουλος επενδύσεων, πρώην στέλεχος του ΔΝΤ

«Χωρίς "κούρεμα" το ελληνικό χρέος δεν είναι βιώσιμο»

«Η αβεβαιότητα ως προς την επίλυση της κρίσης χρέους εμποδίζει τις επενδύσεις και την ανάπτυξη»

Στην **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**
a.papaioannou@realnews.gr

Η εποπτεία της τρόικας «θα συνεχισθεί ακόμη και αφού τυπικά λήξει η ισχύς του μνημονίου, έως ότου η Ελλάδα αποπληρώσει τα χρέη της», τονίζει σε μία άκρως αποκαλυπτική συνέντευξή της στη Realnews η Μιράντα Ξαφά, σύμβουλος επενδύσεων και πρώην στέλεχος του ΔΝΤ.

■ **Τις προηγούμενες ημέρες διεξήχθη η Ετήσια Σύνοδος του ΔΝΤ. Ποιο ήταν το κλίμα αναφορικά με την Ελλάδα; Ποιες επισήμανσεις έγιναν;**

Ολοι αναγνωρίζουν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στον δημοσιονομικό τομέα, αλλά επισημαίνουν την ανάγκη να επιταχυνθούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα κάνουν την οικονομία πιο ανταγωνιστική: Άνοιγμα επαγγελματίων, μείωση γραφειοκρατίας και ρυθμιστικών παρεμβάσεων που εμποδίζουν τον ανταγωνισμό, συρρίκνωση του κράτους, ιδιωτικοποιήσεις.

■ **Το ΔΝΤ μιλά ανοικτά για νέο «κούρεμα» του ελληνικού χρέους. Οι χώρες της ευρωζώνης το απορρίπτουν. Πιστεύετε ότι η διαφωνία αυτή θα οδηγήσει σε αποχώρηση του Ταμείου από το ελληνικό πρόγραμμα;**

Το ΔΝΤ είναι υπέρ ενός νέου, γενναίου «κουρέματος» του ελληνικού χρέους, ενώ οι Γερμανοί το απορρίπτουν και δηλώνουν ότι η ελάφρυνση μπορεί να γίνει με τη χρονική μετά-

θεση των τοκοχρεωλυσιών των δανείων που μας παραχώρησαν. Όμως στελέχη του Ταμείου πιστεύουν ότι δεν αρκεί η χρονική μετάθεση της εξυπηρέτησης των δανείων, αλλά χρειάζεται οριστική διαγραφή ενός τμήματος του επίσημου χρέους για να γίνει βιώσιμο. Η Ιστορία υποστηρίζει την άποψη του ΔΝΤ: Η κρίση χρεών στη Λατινική Αμερική τη δεκαετία του '80 έληξε μόνο αφού εκδόθηκαν τα ομόλογα Brady, που διέγραψαν ένα τμήμα του χρέους. Η αβεβαιότητα ως προς την επίλυση της κρίσης χρέους εμποδίζει τις επενδύσεις και την ανάπτυξη.

■ **Πρέπει να υπάρξει «κούρεμα» στο κεφάλαιο, ή μπορεί να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του με επιμήκυνση των λήξεων και νέα μείωση επιτοκίου;**

Οι χώρες που εφαρμόζουν προγράμματα σταθεροποίησης προσβλέπουν στο να επακτίσουν πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές μόλις μειώσουν τα ελλείμματα αρκετά ώστε να σταθεροποιήσουν το χρέος. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις όπου το χρέος δεν είναι βιώσιμο και χρειάζεται «κούρεμα». Αυτή είναι η περίπτωση της Ελλάδας. Στο τέλος του 2013, το δημόσιο χρέος προβλέπεται να ξεπεράσει το 170% του ΑΕΠ όπου βρισκόταν πριν δύο χρόνια, όταν είχε κριθεί μη βιώσιμο και είχαν ξεκινήσει οι διαπραγματεύσεις για το «κούρεμα» των ομολόγων. Επομένως, οι γερμανικές δηλώσεις ότι δεν χρειάζεται νέο «κούρεμα» δεν πείθουν. Είναι γεγονός ότι η ενδεχόμενη μείωση του επιτοκίου και η αναβολή της αποπληρωμής των δανείων που μας παραχώρησαν οι Ευρωπαίοι εταίροι μας μειώνουν την

απαιτούμενη προσπάθεια που πρέπει να καταβάλουμε. Ως τότε όμως. Όταν λήξει η περίοδος χάριτος, σε 15-20 χρόνια, θα πρέπει να αναχρηματοδοτήσουμε τα δάνεια των εταίρων μας, δανειζόμενοι από τις κεφαλαιαγορές με πολύ υψηλότερα επιτόκια. Μέχρι τότε θα πρέπει να έχουμε εξασφαλίσει μεγάλο πρωτογενές πλεόνασμα, ώστε να πληρώνονται οι τόκοι χωρίς προσφυγή σε δανεισμό.

■ **Στην Αθήνα και στις Βρυξέλλες έχει ανοίξει η συζήτηση για τη χρηματοδότηση της Ελλάδας από το 2ο εξάμηνο του 2014 έως και το 2016. Οδηγείται η χώρα σε νέο μνημόνιο και νέα μέτρα; Η έξοδος στις αγορές το 2014 είναι εφικτή;**

Σας θυμίζω ότι η ελληνική κυβέρνηση ζήτησε παράταση του προγράμματος κατά δύο χρόνια, για να της δοθεί περισσότερος χρόνος

να πετύχει το πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 4,5% του ΑΕΠ που απαιτείται για να σταθεροποιηθεί ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ. Το πρόγραμμα που συμφωνήθηκε τον Μάρτιο του 2012 προέβλεπε επίτευξη αυτού του πλεονάσματος το 2014, όμως αυτός ο στόχος έχει μετατεθεί για το 2016. Επομένως, δεν πρέπει να μιλάμε για νέο μνημόνιο, αλλά για συνέχιση του υπάρχοντος με πρωτοβουλία της κυβέρνησης. Φυσικά κάθε νέα χρηματοδότηση θα συνοδεύεται από μέτρα για την επίτευξη των στόχων που συμφωνήθηκαν. Η τελευταία έκθεση του ΔΝΤ -που δημοσιεύτηκε τον Ιούλιο- ήδη επισημαίνει την ανάγκη λήψης μέτρων ύψους 4 δισ. ευρώ το 2015-6 για να επιτευχθεί ο στόχος πρωτογενούς πλεονάσματος 4,5% του ΑΕΠ το 2016. Εξάλλου η εποπτεία της τρόικας θα συνεχιστεί ακόμη και αφού τυπικά λήξει η ισχύς του μνημονίου, έως ότου η Ελλάδα αποπληρώσει τα χρήματα που χρωστάει. Η έξοδος της Ελλάδας στις κεφαλαιαγορές χωρίς την εποπτεία της τρόικας δεν θα είναι αξιόπιστη και θα έθετε σε κίνδυνο την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στη μείωση του spread.

■ **Πιστεύετε ότι η γερμανική συνταγή της λιτότητας, που επιβάλλεται στην Ελλάδα τα τελευταία 3,5 χρόνια, είναι η ενδεδειγμένη για την έξοδο από την κρίση;**

Η Ελλάδα δεν έχει άλλη επιλογή από τη λιτότητα. Το 2009 είχαμε πρωτογενές έλλειμμα 23 δισ. ευρώ, δηλ. το κράτος ξόδευε 23 δισ. πάνω από αυτά που εισέπραττε, χωρίς να υπολογίζουμε τους τόκους πάνω στο χρέος. Έχοντας χάσει την πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές, η Ελλάδα δεν είχε άλλη επιλογή από την προσφυγή στην τρόικα για να επιτύχει μια ομαλή προσγείωση σε χαμηλότερο επίπεδο κατανάλωσης και υψηλότερο επίπεδο παραγωγής. Φυσικά η τρόικα δεν είχε καμία πρόθεση να χρηματοδοτήσει το επίπεδο κατανάλωσης που οδήγησε τη χώρα στη χρεωκοπία, δεδομένης της εύλογης επιθυμίας της να πάρει πίσω τα δανεικά. Για να μειωθεί η κατανάλωση, έπρεπε να μειωθούν τα εισοδήματα, πράγμα που έγινε με άσπαστο τρόπο, με οριζόντιες περικοπές, και όχι με τη συρρίκνωση

του υπερτροφικού κράτους. Αντίθετα, οι διαρθρωτικές αλλαγές που θα καθιστούσαν την Ελλάδα πιο ανταγωνιστική καθυστέρησαν, επιμηκύνοντας την ύφεση. Θα είχαμε λιγότερη λιτότητα και περισσότερη παραγωγή αν είχαμε εφαρμό-

σει εγκαίρως διαρθρωτικές αλλαγές, όπως το άνοιγμα των επαγγελματίων, μεγαλύτερη ευκαμψία στην αγορά εργασίας, περισσότερο ανταγωνισμό στην εγχώρια αγορά και ταχύτερες ιδιωτικοποιήσεις.

■ **Το κρίσιμο στοιχείο της ελληνικής κυβέρνησης είναι να βγει η οικονομία από τον φαύλο κύκλο της ύφεσης. Με ποιες κινήσεις, κατά τη γνώμη σας, μπορεί να γίνει αυτό; Πείθουμε τους επενδυτές;**

Για να προσελκύσουμε επενδύσεις, πρέπει να αυξήσουμε την απόδοση του κεφαλαίου μειώνοντας τη γραφειοκρατία, τη φορολογία, τις εργοδοτικές εισφορές και το ενεργειακό κόστος, και βελτιώνοντας την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε δανεισμό και επενδυτικά κεφάλαια. Για το τελευταίο θα χρειαστούν εξειδικευμένες πηγές χρηματοδότησης των πιο δυναμικών επιχειρήσεων που πλήττονται δυσανάλογα από την αδυναμία των τραπεζών να τις χρηματοδοτήσουν. Επίσης το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων μπορεί να συνεισφέρει πολλαπλά στην ανάπτυξη, προσφέροντας κεφάλαια και τεχνογνωσία.

«ΟΧΙ» ΣΕ ΝΕΑ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΜΕΤΡΑ

«Υπάρχουν περιθώρια εξορθολογισμού»

■ **ΔΝΤ και Eurogroup βλέπουν δημοσιονομικό κενό για το 2014 και πιέζουν για τη λήψη νέων μέτρων. Την ίδια στιγμή, η ελληνική κυβέρνηση διαμνύει ότι δεν μπορούν να ληφθούν αυτά τα μέτρα. Τι πιστεύετε ότι τελικά θα γίνει;**
Η κυβέρνηση ορθώς αποκλείει τα οριζόντια μέτρα, δεν έχει όμως αποκλείσει τη λήψη διαρθρωτικών μέτρων με θετική δημοσιονομική επίπτωση. Υπάρχουν ακόμα μεγάλα περιθώρια εξορθολογισμού στις αμυντικές δαπάνες, στις κοινωνικές δαπάνες, στον τομέα της υγείας και στις συντάξεις, όπου οι παροχές πρέπει να είναι ανάλογες των εισφορών.

Η ΤΡΟΙΚΑ ΘΑ ΜΕΙΝΕΙ «Η εποπτεία της τρόικας θα συνεχιστεί έως ότου η Ελλάδα αποπληρώσει τα δάνειά της»